

Datum

2025-09-02

Adress

205 80 Malmö

Diarienummer

FSN-2025-3637

Yttrande

Till

Kommunstyrelsen

Revidering av Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism; nu fråga om remiss STK-2025-859

Funktionsstödsnämnden lämnar följande yttrande:

Sammanfattning

Funktionsstödsnämnden anser att revideringen medfört en bättre struktur och är positiv till att planen nu tydligt synliggör kopplingen till stadens policy för mänskliga rättigheter. Det finns ett par områden som nämnden anser bör förtydligas eller justeras, bland annat gällande målens utformning, ansvar och uppföljning.

Yttrande

Funktionsstödsnämnden lämnar sina synpunkter på förslaget utifrån de fem frågeställningar som skickats med i remissen till nämnderna.

1. Hur ställer sig er nämnd/bolag till föreslagen förändring av ansvars- och målstruktur?

Funktionsstödsnämnden anser det positivt att det nu tydligt beskrivs att planen ska förstås och användas som en förstärkning av Malmö stads arbete med och utifrån policyn för mänskliga rättigheter (MR-policyn). Nämnden menar även att föreslagen förändring av ansvars- och målstruktur har blivit tydligare men att det fortfarande finns en del förbättringsmöjligheter.

De fem inriktningsmål som presenteras varierar i hur specifika de är. Tre av målen nämner specifikt islamofobi och antimuslimsk rasism, i de övriga två nämns inte detta och de upplevs som mer generella. Målen som rör delaktighet och trygga uppväxtvillkor har därför en bredare ansats än de andra målen, vilket skapar en nivåskillnad i utformningen.

Nämnden undrar också hur kopplingen ser ut mellan målen i planen och arbetet med de vägledande principerna i MR-policyn. Ska exempelvis rättighetsbaserat metodstöd och delaktighetsprocesser tas fram inom ramen för policyn (det vill säga med en bredare ansats) eller inom ramen för planerna (mer specifikt inriktat mot rasism)? Om ett arbete ska göras bredare i staden kring rättighetsbaserat metodstöd och delaktighetsprocesser menar nämnden att det behöver tydliggöras alternativt att insatserna istället kopplas till policyn.

Funktionsstödsnämnden anser vidare att resultatmålen i de flesta fall inte anger ett önskat resultat, utan är mer formulerade som aktiviteter. För att tydliggöra det önskade resultatet menar nämnden att formuleringarna i resultatmålen behöver ses över med fokus på vad det är som ska uppnås och hur det följs upp.

Nämnden anser att det bör övervägas att ge kommunstyrelsen ett större samordningsansvar inom fler av målen, särskilt i relation till kunskapsstärkande insatser, delaktighetsprocesser och samråd.

Gällande kunskapsstärkande insatser menar nämnden att en samordning av kommunstyrelsen ger möjlighet att verka för att insatserna harmonierar med det stadsövergripande utbildningsmaterialet, bidrar till att behålla en gemensam röd tråd samt kan främja effektivt resursnyttjande och samverkansmöjligheter mellan Malmö stads olika förvaltningar och helägda bolag.

Gällande delaktighetsprocesser, former för inkludering och samråd bedömer nämnden att en stadsövergripande samordning kan utgöra ett mer effektivt sätt att använda resurser och engagemang samt tillvarata de synpunkter som inkommer, både ur Malmöbornas och Malmö stads perspektiv. Nämnden undrar också varför delaktighetsprocesser lyfts fram som ett särskilt ansvar för nämnderna under rubriken "Ansvarsfördelning" när det även framgår i resultatmålen.

Till resultatmålen som rör utveckling av rättighetsbaserat metodstöd för Malmöbor, civilsamhälle, barn och unga vill nämnden lägga till och tydliggöra att metodstödet behöver omfatta och kunna användas med och för barn och vuxna med olika typer av funktionsnedsättningar.

2. Hur ställer sig er nämnd/bolag till förslaget om att nämnder och helägda kommunala bolag ska ta fram en handlingsplan för arbetet?

Funktionsstödsnämnden menar att en handlingsplan medför en konkretisering av hur arbetet ska hanteras och genomföras i respektive förvaltning, och kan därmed utgöra stöd i arbetet. Nämnden ser dock behov av samordning och stöd i framtagandet av handlingsplanerna för att skapa tydlighet men även möjligheter för samverkan mellan förvaltningarna. Nämnden menar även att föreslagen studie och kartläggningar bör

genomföras innan handlingsplaner tas fram i nämnderna, för att säkerställa att åtgärderna blir träffsäkra och skapar förutsättningar för så goda effekter som möjligt för Malmöborna.

3. Hur ser er nämnd/bolag på föreslagen uppföljningsstruktur för arbetet?

Funktionsstödsnämnden är positiv till att uppföljningen sker tidsmässigt i samband med ordinarie uppföljning, men ser samtidigt utmaningar med att uppföljningen av planen sker utanför stadens ordinarie uppföljningsprocess medan arbetet med MR-policyn sker inom den.

Nämnden är medveten om att uppföljning av arbete som kommuncentrala planer reglerar ska skötas utanför den ordinarie budget- och uppföljningsprocessen i enlighet med stadens riktlinjer för styrdokument. Det kan dock finnas risker för otydlighet, att uppföljningen inte blir sammanhållen eller riskerar att leda till dubbelrapportering när uppföljningarna av planen och MR-policyn skiljer sig åt. I föreliggande förslag till plan framgår att den utgör en förstärkning av det rättighetsbaserade arbetet inom ramen för policyn, och är en kompletterande plan inom ett särskilt utvecklingsområde. Nämnden önskar därför ett tydliggörande av hur uppföljningen av planerna förhåller sig till uppföljningen av arbetet med policyn och mänskliga rättigheter i stort. Nämnden vill även skicka med ett önskemål om att planens uppföljningsprocess tydliggörs och i största möjliga mån synkas med uppföljningsprocessen av MR-policyn.

4. Har er nämnd/bolag några andra synpunkter som ni vill lyfta?

Funktionsstödsnämnden ser att plan mot islamofobi och antimuslimsk rasism samt plan mot afrofobi och antisvart rasism är nästintill identiska i förhållande till inriktningsmål och resultatmål. Nämnden menar att det är bra att antimuslimsk och antisvart rasism lyfts fram som prioriterade områden och ansvar för staden, utifrån den diskriminering och utmaningar som målgrupperna i olika omfattning möter på både strukturell nivå och individnivå. Samtidigt ser nämnden att en gemensam plan för arbetet mot rasism hade kunnat utgöra en tydligare grund i stadens arbete. Nämnden vill i samband med detta även adressera utmaningen med många olika handlingsplaner inom liknande områden.

Funktionsstödsnämnden anser att ”funktionsvariation” (sida 2, 7) bör ersättas med ”funktionsnedsättning”. Detta utifrån att det är det begrepp som används i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och som Socialstyrelsen rekommenderar.

Funktionsstödsnämnden efterfrågar ett tydligare arbetsgivarperspektiv i planen. Nämnden vill framhålla att hur Malmö stad arbetar och agerar som arbetsgivare spelar stor roll för hur organisationen arbetar med rasism, och att detta påverkar insatserna

och bemötandet som ges. Det påverkar även områden som rekrytering och interna strukturer. Det finns därmed en tydlig koppling mellan organisationens arbete gentemot Malmöborna och organisationens interna arbete för att motverka rasism utifrån ett arbetsgivarperspektiv. Nämnden menar därför att arbetsgivarperspektivet bör tydliggöras samt att kopplingen mellan verksamhetsperspektivet och arbetsgivarperspektivet behöver synliggöras.

5. Hur bedömer er nämnd/bolag möjligheten att bidra i arbetet utifrån föreslagen plan?

Funktionsstödsnämnden bedömer att det, med vissa justeringar i planen, finns goda möjligheter att bidra i arbetet utifrån föreslagen plan. Funktionsstödsförvaltningen arbetar i enlighet med intern struktur och planering för arbetet med mänskliga rättigheter, och föreslagen plan faller väl i linje med detta. Under 2024 och 2025 har förvaltningen arbetat med kunskapshöjande insatser med fokus på inkludering, normer och rasism genom utbildningsfilmer och dialog på alla nivåer i organisationen. Arbetet syftar till att stärka förmågan att förebygga och motverka rasism, och lägga grunden för ett systematiskt arbetssätt med inkludering, normer, mänskliga rättigheter och diskrimineringsfrågor.

Nämndens strukturella utvecklingsarbete inom mänskliga rättigheter utgår från MR-policyn och tre initiala fokusområden – kunskapshöjande insatser, implementering av rättighetsbaserat arbetssätt samt stöd till verksamheten och Malmöborna. Nämnden ser därmed goda möjligheter att bidra till arbetet i föreslagen plan inom ramen för arbetet med mänskliga rättigheter.

Ordförande

Roko Kursar (L)

Handläggare

Helena Paulsson

Reservationer

Uno Hansson (SD) och Stefan Claesson (SD) reserverar sig mot beslutet.
(se Bilaga 3)

Madeleine Håkansson (V) och Carin Gustafsson (V) reserverar sig mot beslutet.
(se Bilaga 4)